

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 11. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593732432.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

Ritmester Hemming v. Buch strækker sig igjennem de to Perioder af min Tilværelse, den mythiske og den heroiske - som de Fleste af os gennemgaae - og temmelig langt ind i den historiske. Han havde været Landseneerofficier, og jeg er ikke istand til at angive med Bestemthed, hvorfor han havde søgt eller faaet sin Afsked. Mig syntes det i tilgivelig Partiskhed, at han var en stor og mægtig Riddersmand. Han var høi, temmelig bredskuldret, med et stort, kraftigt Hoved og et storskaaret Ansigt, med mørkt Haar og Skjæg og med et Blik, hvori der var en besynderlig Blanding af Jovialitet og Vemod. Jeg har senere kun yderst sjelden mødt et lignende Blik, og da hos en Saadan, 12 som var bleven skuffet i Kjærlighed og havde søgt Trøst hos Bacchus. Jeg kan gjerne strax sige, at jeg troer, Ritmesteren drak lidt mere end strengt nødvendigt; men jeg erfarede det først sent; thi han havde Principer, han havde en bestemt Tid, fra Klokken 9 eller 10 om Morgenen til Kl. 5 eller 6 om Eftermiddagen, hvori han kunde komme til at vise sig for min Moder og aldrig »feilede« Noget. Han havde, skjøndt endel Aar ældre end min Fader, været en Ungdomsven af ham og var nok oprindelig kommen til Gaarden som Gjæst og var saa bleven der. Han viste sig altid »i Værelserne« i Uniformsfrakke og bevarede den Holdning, som hører dertil, og skjøndt det vel er muligt, at i de otte, ni Aar, hvori jeg kjendte ham eller næsten var under hans Varetægt, hans Haand efterhaanden blev mindre sikker og hans Næse lidt rødere, end den burde været, saa var og blev der dog bestandig noget Nobelt, Chevaleresk ved ham. Man sige, hvad man vil om den sorte Kjole og dens demokratiserende, sociale Magt: Uniformen gjør dog godt i et Hus; man bliver, synes mig, aldrig saa familiær med den som med den civile Dragt; den pynter noksaa godt som en Bordopsats, og den knytter ofte paa livlig Maade Husets Forestillinger til Fanen, det Almindelige. Naturligvis var en af dens første Virkninger paa mig at vække Ønske om at blive Officier; men, uagtet Moder ikke officielt vidste, hvorledes det stod til med Ritmesteren udenfor de reglementerede Timer, saa vilde hun dog paa ingen Maade have mig til at gaae den Vei. Fader var af samme Mening og gav den gode Grund, at jeg engang skulde overtage Gaarden; Ane Marie anviste mig endnu tydeligere min Plads som »Arving«, og skjøndt Ritmesteren mente, at ingen Ting hjalp mod en Drengs Natur og Tilbøielighed, synes der dog tidlig at være sluttet et Compromis mellem de stridende Magter, idet ogsaa han sagde: Først Student. Jeg antager, at han mente det; men jeg troer ogsaa, at et klogt Hensyn til sig selv bød ham ikke staae Moder imod, og havde han først bundet sig ved et Ord, saa var han ikke den Mand, der underhaanden skulde arbeide imod. Bevarede han en Uvillie over at være bleven overvunden, saa viste han den kun indirecte imod Ane Peer Jens; saasnart han saa hende, citerede han Holberg, saasom: »Ha, ha, Madam, det var Andet end Ammen; jeg seer, hvad Folk I consulerer!« eller: »Hvad er Din Begjæring? siger Kvinden Gunild; vil Du, at jeg skal slaae Øiet ud paa Nogen, saa koster det sex Skilling; jeg tager kun Lidt; derfor har jeg desmere Næring.« - Fader, der ogsaa var stiv i Holberg, sagde undertiden 13 leende, naar Ane Marie var hos mig og Ritmesteren hørtes komme: »Hille mænd, der er Mester Bonifacius; nu bliver her Klammeri af; løb, Anne, bag Skjærbrædtet i en Hast!«